

VÝSKUMNÝ ÚSTAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava 1

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti/stavbe „Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače“ vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-BA-OSZP2-2019/048061/1-DOK zo dňa 27.03.2019 sa obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7 RSV, so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k projektovej dokumentácii navrhovanej činnosti/stavby „Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače“.

Súčasťou žiadosti bola technická projektová dokumentácia vypracovaná autorizovaným stavebným inžinierom pre vodohospodárske stavby – Ing. Ivanom Bebjákom v októbri 2018. Investorom navrhovanej činnosti/stavby „Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače“ je Podielnicke družstvo DUNAJ, Vývojová 852, 851 10 Bratislava - Rusovce.

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia predloženej technickej projektovej dokumentácie k navrhovanej činnosti/stavbe „Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače“ poskytuje nasledovné stanovisko:

Predmetná navrhovaná činnosť/stavba rieši rekonštrukciu závlahovej čerpacej stanice ZČS Rusovce a nákup a montáž moderných pásových zavlažovačov na pozemkoch v k.ú. Jarovce a Rusovce (kultúrne diely Rusovce 2201/4 a Petřžalka 3904/1), ktoré obhospodaruje Podielnicke družstvo DUNAJ. Podielnicke družstvo DUNAJ má od Hydromeliorácií, š. p. prenajatý závlahový systém „ZP Jarovce – Rusovce I.+II“.

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva bolo potrebné navrhovanú činnosť/stavbu „Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače“ posúdiť z pohľadu rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri

- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď

- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Lokalita navrhovanej činnosti/stavby „*Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače*“ je situovaná v čiastkovom povodí Dunaja. Dotýka sa dvoch útvarov podzemnej vody, útvaru podzemnej vody kvartérnych sedimentov - SK1000200P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov západnej časti Podunajskej panvy a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín - SK2000500P Medzizrnové podzemné vody južnej časti Podunajskej panvy (tabuľka č.1).

Útvary povrchovej vody sa v lokalitách (zavlažovaných plochách) predmetnej navrhovanej činnosti/stavby, ani v ich dosahu nenachádzajú. Najväčšie priblíženie k útvaru povrchovej vody Dunaj SKD0019 je cca 1900 metrov.

a) útvary podzemnej vody

tabuľka č. 1

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Dunaj	SK1000200P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov západnej časti Podunajskej panvy	518,749	dobrý	dobrý
	SK2000500P	Medzizrnové podzemné vody južnej časti Podunajskej panvy	1043,038	dobrý	zlý

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Predmetné posúdenie sa vzťahuje na obdobie realizácie navrhovanej činnosti/stavby „*Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače*“, po ukončení realizácie, ako aj na obdobie počas jej prevádzky.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvarov podzemnej vody

Podľa predloženej technickej projektovej dokumentácie navrhovaná činnosť/stavba „*Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače*“ spočíva v nákupe a montáži 5 ks pásových zavlažovačov a v rekonštrukcii ZČS Rusovce.

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti/stavby „*Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače*“ – montáž 5 ks pásových zavlažovačov a rekonštrukcia ZČS Rusovce nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000200P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov západnej časti Podunajskej panvy a SK2000500P Medzizrnové podzemné vody južnej časti Podunajskej panvy.

Nakoľko lokality, na ktorých budú namontované pásové zavlažovače a rekonštruovaná ZČS Rusovce, sú mimo dosahu útvarov povrchovej vody, vplyv navrhovanej činnosti na zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvarov povrchovej vody sa nepredpokladá.

Stručný popis technického riešenia navrhovaného spôsobu zavlažovania

Hospodárenie Podielníckeho družstva DUNAJ je v rastlinnej výrobe zamerané aj na produkciu špeciálnych plodín (bio sója na výmere 200 ha) a ovocný sad. Podielnícke družstvo DUNAJ má od Hydromeliorácií, š. p. prenajatý závlahový systém „ZP Jarovce – Rusovce I.+II“. V rámci modernizácie závlahového systému sa investor rozhodol zrekonštruovať ZČS Rusovce a namontovať 5 ks moderných pásových zavlažovačov s automatickou prevádzkou. Nové pásové zavlažovače doplnia 2 ks širokopásových lineárnych zavlažovačov a zastarané pásové zavlažovače.

Pásové zavlažovače budú typu „PZ typ 110-500“, s celkovou dĺžkou 500 m, s priemerom PE potrubia 110 mm, s plne prietočnou turbínou s nastaviteľnou dýzou, ovládané počítačom, s postrekovačom Komet twin 140 s deflektorom a difúzorom.

Navrhované moderné pásové zavlažovače budú kompatibilné s existujúcim funkčným závlahovým systémom, majú dosahovať lepšiu aplikáciu závlahy pri nižších vstupných tlakoch do zariadenia, väčšom plošnom zábere a závlahová dávka bude rovnomená.

Rekonštrukcia ZČS Rusovce bude spočívať vo výmene elektromotorov 2 čerpadiel s výkonom 160 kW s frekvenčným meničom, vo výmene armatúr na meranie a riadenie čerpacej stanice, vo výmene prietokomerov, manometrov, spätných klapiek, ventilov a uzáverov.

Zdrojom vody pre závlahy bude rieka Dunaj, z ramena ktorej bude povrchová voda dopravovaná na miesto existujúcej ZČS Rusovce, ktorá odoberá vodu na základe platného povolenia na odber vody.

Útvary podzemnej vody SK1000200P a SK2000500P

a) súčasný stav

Útvar podzemnej vody SK1000200P „Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov západnej časti Podunajskej panvy bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 518,749 km². Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Útvar podzemnej vody SK2000500P „Medzizrnové podzemné vody južnej časti Podunajskej panvy bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 1043,038 km². Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v zlom chemickom stave, ktorý je zapríčinený predovšetkým vysokými koncentráciami dusičnanov.

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2009, 2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vód a hodnotenia zmien režimu podzemných vód (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vôd je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vôd (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vôd) a dokumentovaných odberov podzemných vôd v útvare podzemnej vody. Využiteľné množstvá podzemných vôd tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odoberať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas explootácie za priateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odoberanej vody (využiteľné množstvá vypočítané na národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávacia vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vôd < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vôd).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vôd pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd.

Postup **hodnotenia (testovania) chemického stavu** útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôsobený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vôd a o potenciálnych difúznych a bodových zdrojoch znečistenia, koncepcnému modelu útvarov podzemnej vody (zahrňajúcemu charakter prieplustnosti, transmisivity, generálny smer prúdenia vody v útvare podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obehu).

Postup hodnotenia kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemnej vody je bližšie popísaný v 2. Pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015), v kapitole 5.2 link: <http://www.vuvh.sk/rsv2/default.aspx?pn=PMSPD2>.

Predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000200P a SK2000500P

I. Počas realizácie navrhovanej činnosti a po jej ukončení

Vzhľadom na charakter a technické riešenie navrhovanej činnosti/stavby „**Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače**“, v rámci ktorej má byť na lokalitách v k. ú. Jarovce a Rusovce namontovaných 5 ks pásových zavlažovačov a rekonštruovaná ZČS Rusovce, vplyv realizácie predmetnej navrhovanej činnosti na zmenu hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000200P Medzizrnnové podzemné vody kvartérnych náplavov západnej časti Podunajskej panvy a SK2000500P Medzizrnnové podzemné vody južnej časti Podunajskej panvy sa nepredpokladá.

II. Počas prevádzky/užívania navrhovanej činnosti

Počas užívania navrhovanej činnosti „*Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače*“ bude predmetná lokalita zavlažovaná vodou dodávanou závlahovou čerpacou stanicou Rusovce z existujúceho závlahového systému prostredníctvom pásových zavlažovačov. Vzhľadom na zdroj závlahovej vody (existujúci závlahový systém „ZP Jarovce – Rusovce I.+II“) ako aj vzhľadom na technické riešenie navrhovaného spôsobu zavlažovania (veľká rovnomenosť závlahovej dávky, možnosť aplikácie aj jemnej závlahy, pri ktorej nedochádza k poškodeniu plodín ani štruktúry pôdy - postrekovače majú nastaviteľný sklon a rozptyľovač /difúzor/ prúdu vody), možno predpokladať, že užívanie navrhovanej činnosti sa na kvantitatívnom stave dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000200P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov západnej časti Podunajskej panvy a SK2000500P Medzizrnové podzemné vody južnej časti Podunajskej panvy neprejaví.

Záver

Na základe odborného posúdenia predloženej technickej projektovej dokumentácie navrhovanej činnosti/stavby „*Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače*“, situovanej v čiastkovom povodí Dunaja, v rámci ktorej má byť na lokalite v k. ú. Jarovce a Rusovce namontovaných 5 ks pásových zavlažovačov a rekonštruovaná ZČS Rusovce, pričom zavlažovaná lokalita sa bude napájať na existujúci závlahový systém „ZP Jarovce – Rusovce I.+II“ a vodu do tohto závlahového systému bude dodávať ZČS Rusovce, ktorá má platné povolenie na odber vody, vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby z hľadiska požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000200P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov západnej časti Podunajskej panvy a SK2000500P Medzizrnové podzemné vody južnej časti Podunajskej panvy sa nepredpokladá.

Vplyv navrhovanej činnosti na zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvarov povrchovej vody sa nepredpokladá, nakoľko navrhovaná lokalita na zavlažovanie je mimo dosahu týchto vodných útvarov.

Na základe uvedených predpokladov navrhovanú činnosť „*Modernizácia závlahového systému „ZP Jarovce – Rusovce“ – závlahová čerpacia stanica a pásové zavlažovače*“, podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posudzovať.

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
Ing. Monika Karácsonyová, PhD.

Karácsony

V Bratislave, dňa 28. marca 2019

Výskumný ústav vodného hospodárstva
nábr. arm. gen. L. Svobodu 5
812 49 BRATISLAVA
32

